

ДИВНА ВУКСАНОВИЋ

ИГРА

ИГРА

Журио је. Требало је да претрчи, и то без кишобрана, растојање од Ректората до Градске галерије, а да, притом, како прилике налажу, изгледа што пристојније за угледног универзитетског професора који посећује изложбу свог колеге и исписника. Студенти су га, међутим, стално нешто запиткивали и није могао тек тако да се извуче после предавања. Да пех буде већи, заборавио је и назив кафеа где је било заказано окупљање после отварања изложбе; јер, могао је да оде право тамо, а изложбу да посети у миру, сутрадан. Каснио је сигурно више од сата...

Задихан и мокар ушао је у изложбени простор схвативши да је једини посетилац; што је још горе, портир је звецкао кључевима спремајући се да затвори галерију. Промрмљао је нешто у знак поздрава упутивши се ка најближем експонату. Понадао се да га неће одмах избацити на кишу. Док је брисао наочаре, испала му је јеленска кожица. Сагнувши се да је дохвати, поглед му се зауставио на крајичку платна, у доњем десном углу. Зелена мрља. Личила је на бор, онај бор. Као хипнотисан, остао је клечећи пред сликом привучен упадљивом зеленом мрљом.

... Одмаралиште је било препуно деце; време за игру испуњено вриском и јурњавом. Неки су замишљали да су облаци, птице или Индијанци. Утапали су се у зеленило и из њега искакали попут шарених кокица из пећнице. Једна од омиљених игара, сећао се, звала се ћебовање. У игри су учествовали четворица дечака, пети је био жртва, а остали навијачи. Жртва је обично била млађег узраста; убацивали су је у ћебе и трчали с њом околу. Што се

више копрцала, то је навијачка поама, заједно са сулудим трчањем по игралишту, дуже трајала. Када би се коначно заморили, преплашену и исцрпљену жртву остављали су испод бора.

„Треба ли вам помоћ, господине?“ пришао му је портир дохвативши јеленску кожицу. „Баш је захладнело. И ја сам се нешто укочио. Хајте, полако, овуда... Киша је престала...”

ДЕЛИРИЈУМ

Леворуки Џони, како су га још од детињства звали јер је погрешном руком писао и држао гитару, скутером је, те вечери, улетео кроз стакло у некакав блештави простор с чиодама. Аларм се огласио, дошло је до панике у сали, понеко је вриснуо, док се неколицина укопала у месту.

„Лудак!“ запрепастио се кустос. „Па зар у галерију препуну света?“

„Мајчице мила“, допрло је са дна сале. „Овај се сигурно пре-дозирао!“

„Ох, јеах, мр Крабс!“ добацио је бескућник с улаза у Градску галерију.

На изненађење чувара и многобројних посетилаца изложбе, времешни летач с црвено-црном кацигом и жутиим кожним рукавицама зауставио је машину испред највећег платна, одакле је добацио пољубац једној дамици на високим потпетицама. Срећом, није било повређених. Блицеви мобилних телефона и фото-апарата севали су непрестано. Свако је желео да овековечи манијака на скутеру испред познате слике, пре него што стигне полиција.

... Место где се изненада обрео било је пуно Индијанаца, шарених перјаница и ушећерених облака. Птице су му слетале на рамена и кацигу, крштећи од одушевљења. Била је то – како је нешто касније у Ургентном центру дознао – позната галерија у центру града. Паркирао се испред неког платна, око кога се тискало мноштво људи увијених у карирану ћебад.

Последње чега се сећао била је зеленкаста мрља у дну платна, која се удаљавала и приближавала играјући му пред очима. Када је стигла сасвим близу, ненадано се претворила у обресе старог бора. С једне његове гране при врху висило је страшило од поде-раног ћебета.

ТРАУМА

Хитала је на свој први радни задатак после операције. Требало је почети изнова, доказати се у послу под другим именом. Срећом, у редакцији је имала разумевање главног уредника. Од почетка јој је пружао подршку у настојању да промени идентитет. По повратку на посао, чинило јој се да је одушевљен њеним новим изгледом; била је то сензација која је подигла тираж локалним новинама пред гашењем.

Градом се пронела вест да је познати ликовни критичар преко ноћи постао жена. И то каква. Свеж младалачки изглед и манири, допринели су томе да за њом полуди све што је носило панталоне, независно од друштвеног статуса, животног доба или сексуалне оријентације.

Сатима се монтирала за први излазак. Испробала је је црвену коктел-хаљину, широки каиш с асиметричном копчом и екстравагантне минђуше. Била је задовољна.

У галерију је ушла изазовно њишући боковима. Вртећи се по изложбеном простору, оншалантно се зауставила пред једном сликом као да је рад нарочито не занима. Уосталом, сва иоле вредна дела већ су унапред била пописана у њеној дамској бележници. Зашто би баш ово платно било изузетак?

Али у доњем десном углу опазила је нешто што јој се није свидело. Извесна мрља, налик на бор, заиграла јој је пред очима. Више се ничега није сећала...

Сутрадан је изашла на насловници таблоида; фотографије пре и после операције. У дну странице налазио се лого у облику четинара. А изнад њега, реклама за ћебе.

НЕСТАНАК

На дан отварања изложбе уснио је сан.

Пошто му је супруга везала кравату, изашао је из стана и упутио се ка Градској галерији. Каснио је. Кораци су му били тешки, ходао је такоређи у месту. Падала је киша. У барицама на плочнику испрва је видео наранцасте облаке и птице, а потом Индијанце. Застао је загледавши се у намрешкану воду. Деца су јурила пољанама, у даљини је назирао обресе одмаралишта.

Група дечака, међу којима је био и он, професионални мађионичар, устремила се на млађу децу. Пошто су њих четворица ухватила вижљастог плавушана, стрпала су га у ћебе. Трчали су и носили га свуда околу. Испрва се није опирао, али је после сат и по бесомучног вуцања по пољанчету почео да вришти и снажно се батрга. Застајали су и тукли га да би ућутао. Стењао је док су га наизменично ударали песницама, плували и шутирали. Тихо јечање из ћебета било је поуздан знак да игру треба наставити. Плавушан је можда и плакао. Птице су покриле небо. Крештале су.

Мађионичар је повремено губио дах. Ноге су га издавале. Није успевао да прати осталу тројицу у батинању, били су заиста неуморни.

Падало је вече. Светиљке у одмаралишту палиле су се једна за другом. Дечкића су оставили крај бора, у окрвављеном ћебету. Није се освртао, али није могао ни да побегне. Шта ако су му истерали око или га убили?

... Ушао је у изложбени простор мокар и задихан. Посетиоци су се већ били разишли. Застао је поред великог платна као звер. Освртао се. Чинило се да му с леђа прилазе згодњикава жена у црвеној коктел-хаљини, моториста с кацигом и уштогљени професор. Моториста је у рукама држао карирано ћебе.

Није ваљда он следећа жртва ћебовања, упитао се покушавајући да се присети мађионичарских трикова с нестајањем. Заборачио је ка слици, очекујући избављење; у доњем десном углу опазио је мрљу налик на бор.

На зимзеленом дрвету клатило се беживотно тело обешено о његову кравату.